

Zorginstituut Nederland

202201767

> Retouradres Postbus 320, 1110 AH Diemen

Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ)
T.a.v. de heer
Postbus 291
3700 AG ZEIST

Zorginstituut Nederland
Zorg
Procesondersteuning
Willem Dudokhof 1
1112 ZA Diemen
Postbus 320
1110 AH Diemen
www.zorginstituutnededand.nl
info@zinl.nl
T +31 (0)20 797 85 55
Contactpersoon

2023015663

Datum 17 april 2023
Betreft Definitief advies als bedoeld in artikel 114 van de
Zorgverzekeringswet

Zaaknummer
2023000551
Onze referentie
2023015663

Uw referentie
202201767

Uw brieven van
4 januari en 11 april 2023

Geachte heer '

Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) heeft het verslag van de hoorzitting en de aanvullende stukken ontvangen.

Uit het verslag en de aanvullende stukken komen geen feiten of omstandigheden naar voren die het Zorginstituut aanleiding geven het voorlopig advies te herzien. U kunt het voorlopig advies als definitief beschouwen.

Uw commissie heeft de volgende vragen aan het Zorginstituut gesteld:

- (i) Kunt u ons duidelijkheid verschaffen wanneer sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis van de bovenarmen. In de VAV Werkwijzer wordt namelijk alleen gesproken over de bovenbenen. Met andere woorden wat zijn de criteria waaraan moet worden getoetst?
- (ii) Kunnen voorts de door verzoekster beschreven, en ter zitting nader toegelichte, klachten als zodanig worden aangemerkt?

Naar aanleiding van uw vragen merkt het Zorginstituut het volgende op. In de Zorgverzekeringswet (Zvw) en in de daarop gebaseerde lagere regelgeving - het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv) - is de omschrijving van het basispakket neergelegd. Op grond van artikel 2.4, lid 1, van het Bzv omvat geneeskundige zorg, zorg zoals onder meer medisch-specialisten die plegen te bieden. In het eerste lid onder b is onder meer bepaald dat een behandeling van plastisch-chirurgische aard slechts onder geneeskundige zorg valt indien die zorg strekt tot correctie van afwijkingen in het uiterlijk die gepaard gaan met aantoonbare lichamelijke functiestoornissen of verminkingen die het gevolg zijn van een ziekte, ongeval of geneeskundige verrichting.

In de VAV werkwijzer zijn de wettelijke criteria voor vergoeding van een dermolpectomie van de bovenbenen niet nader uitgewerkt. Hiervoor gelden de algemene criteria, verminkingen en aantoonbare lichamelijke functiestoornissen. Bij functiestoornissen moet het gaan om lichamelijke functiestoornissen van vrij ernstige aard gepaard gaande met bijvoorbeeld een ernstige bewegingsbeperking¹ en om klachten die rechtstreeks verband houden met afwijkingen in het uiterlijk.

In het geval van verzoekster zijn de vellen zichtbaar (uiterlijk), maar het zware gevoel in de armen na activiteit is niet objectief meetbaar (niet aantoonbaar). Daarnaast is er geen bewegingsbeperking gemeld door de behandelaar op het aanvraagformulier of aanwezig (geen functiestoornissen). Op basis van de beschikbare informatie in het dossier is derhalve niet aangetoond dat bij verzoekster sprake is van een aantoonbare lichamelijke functiestoornis in de zin van het Bzv.

Met vriendelijke groet,

Zorginstituut Nederland
Zorg
Procesondersteuning

Datum
17 april 2023

Onze referentie
2023015663

---

¹ RZA 2001, 65 Rb Rotterdam, 22-03-2001

Advies Zorginstituut Nederland in een geschil over de uitvoering van de zorgverzekering

De Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) heeft op 4 januari 2023 aan Zorginstituut Nederland (het Zorginstituut) advies gevraagd als bedoeld in artikel 114, derde lid, van de Zorgverzekeringswet (Zvw). Verzoekster en verweerder hebben een geschil over de vergoeding van een dermolipectomie van de bovenarmen.

Bij de adviesaanvraag heeft de SKGZ een kopie van het dossier gestuurd. Het Zorginstituut brengt een voorlopig advies uit, dat nog aangepast kan worden als uit het verslag van de hoorzitting en/of aanvullende stukken nieuwe feiten of omstandigheden naar voren komen.

In artikel B.4.5 van de tussen partijen overeengekomen zorgverzekering is de aanspraak op plastische chirurgie omschreven. Dit komt overeen met de Zvw.

Vooraf merkt het Zorginstituut nog op dat zijn adviestaak beperkt is tot de vraag of verzoekster aanspraak heeft op een verstrekking of een vergoeding op grond van de basisverzekering. Dit betekent dat het Zorginstituut twee vragen beantwoordt. Namelijk, of de zorg in geschil onderdeel is van het basispakket en vervolgens of verzoekster op deze zorg is aangewezen. Dit laatste is een medische beoordeling. Er is een BIG-geregistreerde medisch adviseur betrokken bij de beoordeling van het geschil. Het Zorginstituut baseert het advies op de beschikbare informatie in het toegezonden dossier.

Het advies van het Zorginstituut kan geen betrekking hebben op een beslissing van verweerder op basis van de aanvullende verzekering of coulance.

Situatie van verzoekster

Verzoekster is 60 kg afgevallen, waarna er op de bovenarmen veel huidsurplus resteert. Haar armen zitten haar de hele dag in de weg. De overtollige huid bij de armen slingert overal tegenaan. Bij stofzuigen en ramen zemen heeft ze veel last van het veloverschot. Als ze in de tuin werkt, hangen de vellen niet onder maar boven de arm. Na intensief gebruik van de armen (maximaal 20 minuten) ontstaan klachten op een schaal van 7 tot 10, die langzaam afnemen na het stoppen met de activiteit. Verzoekster geeft aan dat deze bewegingsbeperking haar in hoge mate hindert in haar functioneren en zelfredzaamheid. Er zijn zowel lichamelijke als psychische klachten (schaamte). Graag zou verzoekster het huidoverschot bij haar bovenarmen laten verwijderen (dermolipectomie).

Op 18 juli 2022 vraagt behandelend arts bij verweerder een machtiging aan voor een 'dermolipectomie van de bovenarm'. De aanvraag bevat aanvullende medische gegevens. Verzoekster heeft een gewicht van 84kg bij een lengte van 1.73m (BMI 28,1 kg/m²). Daarnaast heeft de behandelaar aangegeven dat sprake is van status na bariatrische chirurgie. Het gewicht van verzoekster is de afgelopen twee jaar stabiel. De behandelaar noemt als reden voor de ingreep een ernstige deformiteit van de bovenarmen met Pittsburgh Rating Scale 3. Daarnaast zijn er vier foto's in vooraanzicht en vier in achteraanzicht toegevoegd.

Verweerder heeft de aanvraag tot vergoeding van de dermolipectomie afgewezen. Verweerder voert hierbij aan dat geen sprake is van een verminking of lichamelijke functiestoornis.

Juridisch kader

Bij plastische chirurgie en overige behandelingen van het uiterlijk gaat het voornamelijk om de aanwezigheid van een verminking of aantoonbare lichamelijke functiestoornissen, zoals omschreven in artikel 2.4 van het Besluit zorgverzekeringen (Bzv).

Verminking

Het begrip verminking in artikel 2.4, eerste lid, sub b, van het Bzv is bij de invoering in 2006 niet nader toegelicht. Het artikellid is daarna niet meer gewijzigd. De term is overgenomen uit de ziekenfondsperiode en vindt zijn oorsprong in 1991. In de Regeling zorgverzekering (Rzv) wordt het begrip verminking niet genoemd, maar in de toelichting bij het schrappen van de behandeling abdominoplastiek per 1 januari 2007 van de niet te verzekeren prestaties wordt toch op het begrip verminking ingegaan:

Van verminking is sprake in geval van een ernstige misvorming die direct in het oog springt. Met het begrip verminking wordt bedoeld op verworven aandoeningen zoals misvormingen door brandwonden, misvormingen aan de handen door rheumatoïde artritis, misvormingen door verlammingen van de aangezichtszenew, amputatie van ledematen of geamputeerde mammae. Er is sprake van een verminking bij een abdominoplastiek indien er een misvorming is, die vergelijkbaar is met bovenstaande voorbeelden. Een overhang van de buik valt niet onder deze definitie.¹

In de Rechtspraak Zorgverzekeringen (RZA) wordt verminking nader gedefinieerd: Er is sprake van een verminking bij een ernstige verworven misvorming van een lichaamsdeel.²

Functiestoornis

Ook het begrip functiestoornis is overgenomen uit de ziekenfondsperiode. Functiestoornissen moeten objectief aantoonbaar zijn. Bovendien moet getoetst worden:

1. Of het aannemelijk is dat de aangevoerde lichamelijke functiebeperkingen veroorzaakt worden door de te corrigeren lichamelijke afwijkingen; En
2. Of correctie daarvan die klachten zal doen wegnemen; En
3. Of het aannemelijk is dat het te corrigeren lichaamsdeel klachten als aangevoerd veroorzaakt in een zodanig ernstige mate dat gesproken kan worden van lichamelijke functiestoornissen in de zin van de regelgeving.

VAV Werkwijzer

De voorwaarden uit artikel 2.4, eerste lid, sub b, van het Bzv zijn verder uitgewerkt in de VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard.³ Uit de werkwijzer blijkt dat vergoeding van een dermoliepectomie mogelijk is bij:

- Een aantoonbare lichamelijke functiestoornis, bijvoorbeeld moeilijk lopen door een bewegingsbeperking vanwege de forse omvang van de benen. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen kan aangenomen worden dat er een lichamelijke functiestoornis is

of

¹ Staatscourant 30 oktober 2006, nr. 211

² Uitspraak Rechtbank Noord-Nederland, d.d. 08-11-2013; zaaknummer 419634 - CV EXPL 13-730

³ VAV Werkwijzer beoordeling behandelingen van plastisch-chirurgische aard (2021), versie 21.0. Geraadpleegd via: https://vavolksgezondheid.nl/werkwijzers_vagzvav

- Verminking
Er is zelden sprake van verminking.

Er is doorgaans geen vergoeding mogelijk bij:

- Forse bovenbenen, met eventueel kapot schuren van de benen. Het kapot schuren van de huid is in het algemeen te voorkomen door het dragen van broeken;
- Algehele adipositas: afvallen is meer doelmatig;
- Correctie om zuiver cosmetische redenen;
- Lipoedeem.

Beoordeling

De informatie in het dossier is medisch en juridisch beoordeeld.

De behandelend arts geeft in de machtigingsaanvraag aan, dat sprake is van 'een ernstige deformiteit van de bovenarmen met Pittsburgh Rating Scale 3'.

In verband met het beoordelen van een eventuele verminking moet worden opgemerkt dat de Pittsburgh Rating Scale in opgezet niet ontwikkeld is voor de beoordeling van verminking, maar voor gebruik bij de preoperatieve planning van de juiste chirurgische behandeling en het evalueren van de resultaten. De Pittsburgh Rating Scale kan als hulpmiddel worden gebruikt bij de beoordeling van een aanvraag van bijvoorbeeld een lower body lift. In andere lichaamsgebieden, zoals die gebieden die bij een dermolipectomie van de bovenarmen worden geopereerd, is niet per definitie sprake van een verminking bij een huidoverschot Pittsburgh Rating Scale graad 3. Voor een dermolipectomie gelden de algemene criteria voor behandelingen van plastisch chirurgische aard. Er moet sprake zijn van verminkingen of een aantoonbare lichamelijke functiestoornis, zoals in het juridisch kader is omschreven.

Er is een status na bariatrische chirurgie, waarbij verzoekster 60kg is afgevallen. Het huidoverschot lijkt dan ook de restant van het afvallen. Verzoekster heeft acht duidelijke foto's aangeleverd van beide armen, vier in vooraanzicht en vier in achteraanzicht. Hierop is weliswaar een naar beneden hangend veloverschot aan de bovenarmen zichtbaar maar er is bij verzoekster geen sprake van verminking zoals bedoeld in de regelgeving.

Verder blijkt uit de informatie in het dossier niet dat sprake is van een aantoonbare functiestoornis van de bovenarmen.

Conclusie

Op basis van de beschikbare informatie in het dossier is niet aangetoond dat bij verzoekster sprake is van een lichamelijke functiestoornis of verminking.

Het advies

Het Zorginstituut adviseert op basis van de beschikbare informatie in het dossier het volgende: verzoekster kan geen aanspraak maken op de vergoeding van een dermolipectomie van de bovenarmen ten laste van de basisverzekering.